

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Vörhenyjárvány Szekszárdon.

Ennél aktuálisabb tárgy ezidő-
szerint nincs, de nem is lehet. Mert
közismert dolog, hogy a vörheny a
legfélelmetesebb betegségek egyike
nemesak azért, mert főleg a zsenge
korban levő gyermekeket támadja meg
és halálozási arányszáma igen nagy,
hanem főleg azért, mert lefolyásában
rendkívül változókéony s oly utóbajok-
kat idézhet elő, melyek a gyermek-
nek egész életére és jövőjére károsan
kihatnak. Ragályos természete kétség-
telen lévén, már az első eset hivata-
los konstatálásánál is minden feladata
magaslatán álló hivatalnak erkölcsi és
phisikai kötelessége mindazt az elővi-
gyázati intézkedést megtenni, mely
alkalmas a baj továbbterjedésének
meggátolására.

A minden fertőző betegségnél
nagy szerepet játszó tisztaságon és az
élelmiszereket árusító egyének és helyek
legszigorubb ellenőrzésén kívül főleg
két tényező az, melynek kellő figye-
lemre méltatása és legminutiosusabb
betartása alkalmas arra, hogy a vör-
heny tovaterjedésének sikeres gátat
vessen.

*S ez: az összes iskolák és ovi-
dák bezárása és a megbetegedettek-
nek az egészségektől való legszig-
orubbán keresztül vitt elkülönítése.*

E két prophylaktikus intézkedés
nélkül valóvé dekedés egyenesen ne-
vetség és komédia. Ha minden fertőző
betegségnél indokolt és helyes az em-

litettem intézkedés, százszorosan a vör-
henynél. Már csak azért is, mert
kitörési, illetve kezdeti szakában arány-
lag még igen kistoku a ragályozási
képesége. Magától értendő dolog, hogy
az idejében keresztül vitt lelkiismeret-
es elkülönítéssel és az összes ovodák
és iskolák bezárásával sokszor bámu-
latos gyorsan elvágható a veszedel-
mes járványnak indult vörheny utja.
De a tett intézkedéseknek szigorú
pedanteriával és lelkiismeretes pontos-
sággal kell párosulniok. Itt félre kell
tenni minden melléktekinetet, még
ha az egyesek érdekébe is ütköznék,
mert a köz érdeke: est suprema lex!

S ha az elkülönítést s az iskolák
bezárását a hatóságok vagy későn
vagy nem a kellő szigorral teljesítik,
ugy az keserűen boszulja meg magát.
Nem kell példáért messze mennünk.
Itt van *Somogy* vármegye, ahol
1892-ben csak egy kissé későn foga-
natosították a kellő intézkedéseket s az
eredmény mi lett? A vörheny vesze-
delmes járvánnyá fejlődött s rövid idő
alatt közel *háromezer* gyermeket ra-
gadott magával a pusztító kór.

Bizonyára a mi hatóságaink sok-
kal körültekintőbbek lesznek, s gyors,
határozott fellépésükkel uralni fogják
a szomorú helyzetet s bizonyára mód-
ját is fogják ejteni, hogy a förtelmes
vörheny, mely Szekszárdon, sajnos,
immár járványszerű jelleget öltött,
lehetőleg lokalizáltassék.

Csak azt ne feledjék, hogy ilyen-
kor a tulszigorosság erény, az elnézés

pedig bűn. A gyors és idejekorán való
cselekvés pedig a fő.

Mert periculum in mora!

Dr. Lévai Dezső.

Uj korszak a méhészet terén.

Hajdan, amikor még hazánk határait
rengeteg sok erdő és mocsár borította,
amikor még volt sok rét, legelő, a mikor még
a szántó földeket minden harmadik évben
ugarnak hagyták: a méhek itt, hazánk föld-
jén buján tenyészték és rendkívüli sikere-
ket adtak. Volt méz, viasz, bőven. Az
1787-ik évben csak a viasz hozott a Bán-
ságnak 4 millió korona hasznót. 1790-ben
hazánkból Fiumén át 393 ezer korona ér-
tékű méh termék vitetett ki a külföldre.
1800-ban Erdélynek a méhészet egy és fél
millió korona hasznót hozott. Holott 1900-ik
évben Kovács Antal országos méhészeti fel-
ügyelő szerint hazánkból összesen: 1 millió
663 ezer korona értékű méh termék vitetett
ki. Ez bizony nagyon kevés ahhoz képest, a
mi az előtt volt. Kevés különösen akkor, a
mikor az állam oly nagy támogatásban ré-
szesíti a méhészetet. De hát megváltoztak a
viszonyok. Nincs többé a méheknek az a
dus legelőjük, a mi a rég mult időkben volt.
Hazánk talán már nem is nevezhető tejjel-
mézzel folyó Kanaánnak. De igenis: csak-
hogy megváltoztak a viszonyok, aszarvasmarha
legelőjével megfogytak a méhek virágos rétfjei
is, a mi tenyésztési rendszerünknek is ahhoz
képest kell átalakulnia.

Tudom én azt, hogy a legtöbben méhésztá-
rsaim közül szinte megütközéssel fogadják
ezen kijelentésemet s azt vetik ellene, hi-
szen ez egy egészen új és alapos rendszer.

Igen, Dzierzon feltárta előttünk a mé-
hek világát. Teljesen tisztában vagyunk a
méhek természetani rendszerével. Ösmerjük
az egyes méh egyedek testi szervezetét, fel-

TÁRCZA.

A szülők szive.

*Ha megmérnék a bús szülők szívét:
A fájdalomnak mennyi súlya van? —
Aggódás, kétség, elveszett remény,
Az a sok keserv a szív fenekén:
Sulyosabb lenne, mint a szinaronny!*

*De ha megmérnék a szülők szívét:
Ezer kétségük, amint oszlik el
S bús aggódásuk sötét éjjelét
Új remény mése oszlatgatja szét,
— Szívük könnyebb vón, mint egy kis — pelyeg!*

BODNÁR ISTVÁN.

Halott . . .

Irta: **Krammer Zsófia.**

Négyen ültek künn az erkélyen. A két
Lászlódy leány, Vera és Klára, a nevelőnő-
jük, meg Berendy Pista. A vendégszobából
kihangzott a jóízű nevetgélés, tereferé; néha
pajkos, vidám nóta. Koronkint egyik-másik
a vendégek közül kipillantott az erkélyre,
de mulatságosabbnak tarthatta ott benn az
életet, mert csakhamar visszahúzódott.

Odakünn pedig verőfényes, szép idő
volt. A kék égen néhány felhő fodrozódott,
a kastély kertjéből felhozta a szellő a rózsá-
illatot. Az erkély mellvédjét beborította a
kuszó rózsza, melyen meg-megtelepült néhány
pillangó. A levegőben kedves fityiriveléssel
szálltak a fecskék; s nem egyszer surrantak
el villámgyorsan a két leány csipkefodrai
mellett.

A leányok szivesebben tartózkodtak a
szabadban s Pista jó mulattató volt. Nehány
divatos téma fölött vitatkoztak. A nevelőnő
csendesesen hallgatta őket. Idősebb nő volt, de
szemeiben koronként felvillant a régi tűz.

Pista a női szerelem állhatatlanságáról
tartott előadást. Aztán, hogy szavait tények-
kel is bizonyítsa, megígérte, hogy alkalom-
adtán elmond erről egy történetet. De Vera
és Klára nem azért voltak leányok, hogy a
kíváncsiság ne furja oldalukat. Nem nyu-
godtak meg a jövőre tett ígértben, azonnal
követelték az eset elmondását. Érdeklődéssel
vonták székeiket közelebb Pistához és ki-
váncsian függesztették rá szemeiket.

Azon kezdem a történetet — szólalt
meg Pista — hogy nem kigondolt dolog,
hanem nagybátyám volt a szereplője. Isme-
rik ugyebár mind a ketten László bácsit.
Ma már megviselte az élet, de valaha nagyon
szép férfi lehetett. Multkor az iratai között
babráltam és egy csomó kék szallaggal át-

kötött levelet fedeztem fel. László bátyám
mikor meglátta nálam, előbb kikapta a ke-
zemből, de aztán visszaadta, hogy olvassam
el. „Ha elolvastad — mondta — elmondom
a történetüket is e leveleknek. Megtanulha-
tod, hogy az írott szavakban sem lehet bizni,
mert lehet az is irálygyakorlat és nem észs.
Mióta a nők annyi regénnyel tömik tele a
fejüket, nem tudhatod, hogy a mit irnak,
érzésük mondatja-e, vagy csak a hiuságuk,
hogy ők is tudnak szép szavakban —
hazudni.“

Bocsánat, ezt a bátyám mondta — je-
gyezte meg Pista.

„Adja át nevünkben hódoló üdvözle-
tünket e gyönyörű bókért László bácsinak“
— szólt Vera, vidám nevetéssel.

„Köszönet, elintézem. — De hallgassák
tovább. A leveleket elolvastam. Egyik szebb
volt, mint a másik. Annak a nőnek a lel-
kébe határozottan beleszerethetett az ember.
Annyi finom gyengédség, nőies báj és oly
mély szerelem áradt keresztül e sorokon, hogy
(költőien kifejezve) égtem a vágytól megis-
merni a további eseményeket. Már képet is
alkottam magamnak róla. Erélyes természet
párosulva a kedély mélységeivel s a legne-
mesebb érzésekkel. László bácsi aztán el-
mondott mindent.

Az a nő, a ki e leveleket írta, menyasz-
szonya volt. Előkelő és jómódu családból

adatát, működését. Ösmerjük az egész méhállamot. Ösmerünk, tudunk mindent, ami az elmélet terén szükséges; talán többet is. De a gyakorlat terén alig haladtunk egy lépéssel is előbbre. Pedig manipulálunk sokat; szinte megbénítjuk méheinket és magunkat is; de a siker, az eredmény bizony édes kevés.

Vannak ugyan kivételek is, hol sok, *felette sok munkával* szép eredményeket tudnak felmutatni. Ez azonban még sincs arányban a ráfordított sok munkával.

Hát még, ha tekintetbe vesszük, hogy 33, sőt több éve mult, hogy a *népet* tanítjuk, a népet akarjuk megnyerni a méhészet okszerű gyakorlásának. És a nép a nagy *átalánosságban* még most is ott van, a hol ezelőtt 25—30 esztendővel volt; vagy nem méhészkedik, vagy ha igen, méhészkedik az ő régi paraszt kassaival. Nem bizonyítgatom, tessék csak azokat a statisztikai adatokat elővenni, a melyeket a méhészeti vándor tanítók évről-évre összegyűjtöttek, a számok bizonyítanak, 20 millió közül alig van néhány ezer méhész. Pedig hát csak egy kis szélesebb körű mozgalom, egy kis irányváltoztatás szükséges és az a siker megötszörösödne. A siker oda terelné a népet a helyes irányba, ellesné a módját annak, hogy mi uton-módon lehet a méhészetből érdemes hasznot húzni.

Stefensen angol nemzetgazda azt mondá, hogy „az lenne az emberiségnek a leg nagyobb jötevője, a ki megtanítaná, hogy kell két kalász buzát termelni ott, a hol most egy terem.” Ez pedig elvitázhatatlan igazság. Én most hozzáteszem, hogy „az lesz a méhészeknek a nagy jötevője, a ki megtanítja őket arra, hogy miként kell egy-egy méh törzs után kétannyi mézet produkálni, mint a mennyit most produkálnak.” Én pedig azt akarom, azt tűztem ki feladatommul, hogy megtanítsam méhésztársaimat arra, miként kell, miként lehet a helyi viszonyokhoz, a virányhoz képest két annyi mézet gyűjteni, mint a mennyit most gyűjtenek akár a paraszt, akár Dzierzon rendszer mellett a méhek.

Nézzük azért ezeket a dolgokat közelebbről is. Én az 1868-ik évben az Alföldön három paraszt kas méhet szereztem, azok rajzás által még azon őszre felszaporodtak 45-re: egy-egy kas adott tehát 14 rajt. De nem csak nálam volt ez így, hanem vidé-

künkön, Mezötúr határában általánosan. Sőt némelyeknek 17—23 rajuk is lett egy-egy törzs után. De viszont az 1874-iki évben 106 kiteleltetett törzsemből, dacára, hogy már akkor dzierzoni voltam, s a méheimet sok mézemen feletetésével segitettem, megmaradt összesen 12 törzs. Feljesen az időjárástól függött, hogy méh törzseink hasznot adtak-e vagy a meglevők is elpusztultak. Mert tavasszal, mikor a jó mézhordás, a repeze, a gyümölcsfák, akácifák, egy egyéb növények virágzása bekövetkezett és az jó volt, méhtörzseink derüre, borura rajoztak; lett sok raj. És ha azután még tovább is volt hordás, főként a tarló virágról, akkor volt méz is bőven. De ha az elrajzás után szárazság állott be és a méheknek nem volt miről gyűjteni, nemhogy felesleget adtak volna, hanem még a saját élelmükre valót sem tudták begyűjteni és elpusztultak. Tehát rendszerint a rajzás ölte meg. Csak az u. n. *meddők*, a melyek t. i. nem rajoztak, gyűjtöttek eleget; tehát a *meddők*. „Itt az *intés* figyeljétek és okosan kövessétek.”

A méhészek most a XIX-ik században világszerte kezdtek belátni, hogy a közönséges kasokkal az u. n. mozgathatlan építményű kaptárokkal a méhészkedés nagyon bizonytalan, csak a véletlenre van bízva; kuttattak, próbáltak jobbat feltalálni; nálunk is többen egy vagy más irányban tettek kísérleteket. Míg végre fellépett Dzierzon az ő *mozditható építményű* kaptáraival; az ő pálezikáira a méhek lépeiket ráépítették s annál fogva minden lépést kivenni és ismét visszatenni lehetett. Megvolt talála a nyitja a dolognak, kezünkbe volt adva a méhek gyepője s annál fogva irányozhattuk annak működését. És mi irányoztuk, nagyon is irányoztuk, de nem kellő szerencsével a gyakorlati terén. Sok volt az elmélet, kevés és nem helyes irányu a gyakorlat. Mit tettünk általában? Méhtörzseinket nem engedjük ugyan rajozni, gátoltuk azokat mindenféle fogásokkal, anya kifogás, elzárás, fiasítás, kiszedés, méz kiszedés, pörgetés és számtalan miveletekkel; valósággal tréssziroztuk méheinket s azok nem munkálkodhattak kellőképpen, nem gyűjthettek elég mézet. Nem gyűjthettek különösen azért, mert míg egyfelől korlátoztuk a rajzást, másfelől pedig csináltuk a műrajokat, kezdők különösen sokat csináltak. Tehát *megosztottuk méheinket akkor, amikor éppen a legtöbb*

gyűjtő méhre lett volna szükség. Viszont őszre egyesítjük a sok hitvány rajt és műrajt, hogy télire legyen mentél több fogyasztó. Ez volt és még most is ez azon circulus-vitosus, a mely a mi mostani méhészkedésünket a Dzierzon-rendszerű méhészetet sikertelenné teszi. Megyünk a régi szerint, évről-évre siker nélkül; elnevezvén azt okszerű méhészkedésnek. Nos tehát, itt van a forduló pont: szabadítsuk fel magunkat a sablontól és irányítsuk méhészkedésünket akként, hogy méheink ne rajozzanak akkor, a mikor a mézgyűjtés ideje bekövetkezett; és ne rajozzanak erőszakos beavatkozásra, hanem egyedül természeti ösztönükből kifolyólag. Az én kaptárom és rendszeremnél fogva felszaporodnak méheink óriási munkás sereggé, de *nem rajoznak*; minél fogva az a temérdek méh rendkívül sok mézet gyűjt be, a melyből jut felesleg a méhésznek jutalmul és marad a méh-törzsnek annyi, hogy még a jövő évre is biztosítva van. Képes egy-egy méh-törzs begyűjteni 30—60 sőt több kgr. mézet is. Mert nézzük csak, hogy valódiképp miért is rajzik az a méh-törzs? Tudjuk azt, hogy tavasszal, ha az anya erős fiasításra képes, naponként tojik ezer, két, sőt háromezer petét is. Ha most már csak 30 napot vesszünk is számításba, 60—90 ezerre is felszaporodik számuk. Ezen rengeteg sok méh, sem a paraszt kasban, sem a Dzierzon kaptárban nem fér meg, kénytelen tehát kirajozni. Kénytelen, mondom, mert *ha van helye, nem fog kirajozni.* Ez oly tény, oly természeti igazság, hogy a felett vitázni nem lehet.

Észrevette ezt Neiszer, azért tért el kaptára beosztásában az országosan elfogadott szabvány kaptár beosztásától. Azért nagyobbította meg a megszabott keret méretét Boczonádi Szabó Imre. De mindketten megmaradtak a megosztatlan kaptár alak mellett; azért nem lesz rendszerünk marandó és azért, mert az nagyon sok munkával jár és a paraszt embernek csakugy nem való a kezébe, mint a Dzierzon kaptár. Én megszabadítottam magamat a lenyűgöző sablontól! mellőztem mind a megszabott keretméretet, mind a kaptárt. Kereteim mérete sokkal nagyobb, kaptárom pedig egyes fiókokból van összealkotva s ennek folytán nagyobbítható és kisebbíthető. Eppen azért megfér benne az óriás törzs, de jól érzi ma,

származott. Házi estélyen ismerkedett meg a leánnyal és egész közönséges módon belé szeretett. Megkérte a leány kezét és miután a szülei is beleegyeztek meg ő is látszólag szerette a bátyámat: megtörtént az eljegyzés. László bácsi azután hazajött birtokait rendezni és naponta levelezett menyasszonyával. Meg volt győződve, hogy a leány nagyon szereti. Mióta a leveleiből még jobban megismerni hitte, azt is elmondta, ha nem volna szép, éppen ugy szeretné a lelkéért.

Ősz volt akkor. Egyike azoknak a verő fényes „vényasszony nyári” napoknak, midőn elfelejtjük, hogy már hervadásnak indul a természet. Utolsó fellobbanása az életnek, mely a haldoklás előtt beáll, mintha hunyta előtt legbüjább pompáját akarta volna kimeríteni. László bátyám menyasszonya levelét várta. Azt ígérte, hogy édesanyjával eljönnek meglátogatni birtokát és ő e látogatás bejelentését várta.

Meg is jött a levél, de nem az, a melytől a viszontlátás boldogságának ezernyi édes örömét remélte. A leány, az a szívtelen nő, a ki annyi szívet tudott önteni leveleibe, azt írta, hogy nem lesz a neje. A durvaságig őszinte volt. Nem ezekkel a szavakkal, de azt írta, hogy ő kényelemhez és pompához van szokva s nagyobb mértékben felleli azt új kérője oldalánál, míg László bátyám mellett egyet-mást nélkülöznie kellene.

Bátyám aztán szívben lélekben összetörve ment utazni. A leány gyűrűjét visszaküldte és sok szerencsét kívánt neki. Az élet, a bánat lassanként megtörte a daliás embert. Látszólag meggyűlölte abban az egy nőben, az egész nemet, pedig csak mással eleserélni nem tudta. Magányosan tölti életét és nyíltan hirdeti, hogy ostobaság az egész szerelem, kormányozni kell a szívet. És látják, multkor mégis rajtakaptam, mikor az elsárgult leveleket ajkához szoritotta. A rideg férfi, kiről mi azt hisszük, hogy csak csipős gunynyal tud elhaladni minden érzelem mellett, még most is szerelmes, mint ábrándos, kis gimnazista. Sőt talán még jobban: az érettség nagy érzésével és mélységével.

Látják, hát, csak ennyit ér a nő szerelem. Gazdaság és fény ellenében elszáll, mint az a szellő, mely itt hizeleg körülöttünk, míg napsugár ragyog, de legott szélvészszé változik, ha vihar van készülöben. Nem enyhe, lágy többé, de vészthozó.

— Pista elhallgatott. Néhány perczig néma esend volt. A leányok nem merték Pista szavait megzafolni. Szerelmesek még eddig nem voltak. Lassanként sötét lett. Az erkélyen ülők már nem igen láthatták egymás vonásait. A néma esendület végre a nevelő szavai szakították meg. Nyugodt, kellemesen csengő hangja volt:

„Megengedik Önök, hogy én befejezzem

ezt a történetet!” Meglepetten fordultak meg mind a hárman. A nő arcán nem láthattak izgatottságot. A menyire a homályban ki vehették közönyös és komoly volt minden vonása. Sürgetőleg és kíváncsian intettek igent.

„Az a leány, a ki, mint Berendy úr mondta, megcsalta a vőlegényét: meghalt. A történetét ismerem. A levélből egy szó sem volt igaz. Előkelő család gyermeke volt. Még néhány hónapos volt, mikor az atya nagy összeget sikkasztott és kiszökött Amerikába. Néhány év mulva elfogta a honvágy és álnév alatt visszatért olyan vidékre, ahol nem ismerte senki. Nyugodtan élt, a leányát jól neveltette s az atya multjából semmit sem sejtett. Kezét nyújtotta az ön László bátyjának. Ekkor arról a vidékről, a hol a vőlegény lakott, a hírére s nevére roppant büszke ember érkezett meg, a vőlegény közeli rokona, a ki a régi időből felismerte a menyasszony atyját. A leány most már megtudott mindent. Az a férfi mondta el neki, hogy a sikkasztó leányával egy családba ne kerüljön. Jól számított. A leány mikor azt a levelet megírta, csak a vőlegényét akarta elámitani. Tudta, hogy ha a valót írja meg, a vőlegénye, még ha undorodnék is e büntől, elvonná, mert ez becsületbeli kötelessége. Ezt nem akarta az a nő. Pokol lett volna annak a férfinak az élete, aki abba az erényes elöitéletekkel át és átszött társa-

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára tvegenként 4.— korona.

gát benne a legkisebb törzs, sőt a tartalék raj is. Munka elenyésző csekély van vele, úgy, hogy egy erőteljes ember képes 2—4 száz törzset is kezelni. Viszont semmiféle erőszakos műtétet, — mint az anya elzárás, műrajkészítés, fiasítás kiszedése, a méztárnak Hahnemann rácesesal való elzárása, — nem követek el méhéimmal: minden a maga természetes útján megy! s éppen azért teljes a hitem, meggyőződés, hogy az utat tör magának és örökös kincse lesz a méhészeknek.

Kaptáromat és rendszeremet közkincesé akarom tenni, hogy annak hasznát élvezze mindenki. De uttörő levén, méltán kérhetem méhésztársaim támogatását.

Ezen rendszerem kifejtésére megírt kalauzomat kinyomatom, azért kérem, annak előfizetési árát 5 koronát, úgy egy három fiókos mintakaptár árát, 20 koronát, hozzáám *Szekszárdra* mielőbb beküldeni.

Ha magasnak tetszik az ár, méltóztásának figyelembe venni, hogy ez egy egész tudományt, mely 37 évi kutatásaimnak, tanulmányaimnak eredménye, adok a kezükbe, amely valósággal aranybányát tár fel méhésztársaimnak.

A kalauzt német nyelven is kinyomatom, ha elég előfizető jelentkezik. Ára szintén 5 korona.

Dömötör László
méhész.

Thaly Kálmán.*

Mindaz, mi a *Rákóczi*-korra vonatkozik, napjainkban fokozott érdeklődésre tarthat számot: miért is közlöm e kor nagy történetírójának, Tolnamegyét is érintő, hozzám intézett egy levelét.

* * *

Pozsony, 1898 június 17.

Kedves Barátom! Jól esett Budapestről ide utánam küldött és ma vett szives leveled régi, meleg baráti hangja; valamint

* Csapó Vilmos kir. kamarás úr gazdag levéltárából még az elmúlt héten, de már az akkori számra későn vettük ezt a kis közleményt. Most hozzuk tehát, mert érdekességét a lezajlott Rákóczi ünnepek sem csökkentette. A szerkesztő.

ságba a sikkasztó leányát merészelné bevezetni. Mindenhol éreztetnék velük, hogy ők is bünnösök, lenéznek, fitymálnák őket. Éreznek, hogy ők csak türtek. Ilyet önérzetes, büszke férfi még a szeretett nő kedveért sem tür el. A leány meghalt. Jobb volt így. Akkor csak megvetette a nőt, úgy megátkozta, nyügnek, tehernek tekintette volna.

„S a leány öngyilkos lett?” — kérdezte mély részvétellel Klára.

„Meghalt” — felelte röviden és tompán a nevelőnő.

Odabenn táncolni kezdtek és két fiatal ember kijött a Lászlódy lányokért. Bementek s Pista követte őket. A nevelőnő pedig odaállt az erkély mellvédjéhez és elnézte a sötétlő eget. A virágok becsukták kelyheiket. A madarak nem szálltostak kurrogva, csevegve az égen. Csend, néma csend volt. Az alkonyi csillag kigyúlt az égen és a lassan csapongó szellő két csendesen legördülő könnycseppet esőkolt fel a nevelőnő arcán. Elkapta a halkán ejtett szókat és vitte szét a világba, talán felháznai az apák büncéért lakoltató ítélkezőket:

„Erkölesi halott: egész halott!”

a családot levéltárából *Kossuth* és *Wesselényi* elfogatásáról közölt s mellékletben megküldött nagyérdékű közleményeket is élvezettel olvastam. Örülök továbbá, hogy a Rákóczi-kor is folyton érdekel még s remélem, hogy arról irt újabb munkámat — köztük a három *Bercsényi* kötetet — is figyelemmel kíséred!

A mi 4 kérdésedet illeti, azokra igen könnyen válaszolhatok, ime:

1. Azon „Generális Mezei (Feld) Marschall”, a ki 1709-ben *Szekeress* Istvánt vezénylő: az akkori dunántúli főtábornok, gróf *Esterházy* Antal volt, ki 1722-ben Rodostóban hunyt el.

2. Ki volt *Szekeress* István? Ő 1704—1706-ban a *Bottyán* tábornok huszárezredének volt a vezénylő ezredese (Commendans Colonellusa); azonban ezen ezred a tulajdonos tábornok nagy népszerűségénél fogva az 1705 év őszén és 1706 elején nagy számmal önként hozzácsatlakozó vitézekből oly hallatlanul megnőtt, hogy 10 helyett 23 századból állott. Ezért 1706 nyárba háromfelé osztották u. m. 10 század (Komárom és Esztergom megyébe) maradt *Botytyáné*; 10 századból (Fejérmegyéiek) *Szekeress* István kapott most már önálló ezredet, mellyel azután rendszeren Székes-Fejérvárt tartá körülzárva *Pákozdi* elsáncolt táborából; továbbá Buda és Esztergom alá örködött; végre a még hátramaradt 3 századdal (Tolnamegyéiek) *Béri Balogh* Ádámnak ekkor igen megfogyott létszámú ezredét szaporították fel.

3. *Györi* Péter hadbiztos volt Dunántúl, utóbb pedig hadi pénztárnok ugyanott.

4. *Fördös* Mihály a *Szekeress* Istvánnak volt alezredese mindvégig; egyébként pedig *Fejér* és *Pest*-megyei birtokos nemes ember, a ki a Szathmári béke után nagyban kereskedett szarvasmarhákkal is föl Bécsbe id. *Pázmándy* Gergelyvel, *Györi Kutass* Istvánnal és *Hajós* Gergely *Pest*-megyei nemessele együtt, mint látszik egy társaságban, s mindannyian jelentékeny vagyonra tettek szert. Az Alföldön t. i. olcsón összevásároltatván tőzséereikkel a marhákat, azokat aztán jószágaikon felhizlalván, mint göbölőket hajtották föl és adták el jó nyereséggel Bécsben.

Azt hiszem ezekkel minden kérdésedre eléggé megfeleltem; és most baráti szives üdvözlétedet melegen viszonozva, kellemes nyaralást kívánok, magam pedig közelebből indulok fürdő kurára, reparálgatni meggyöngült idegrendszeremet, Gasteinba. Isten veled! Maradván régi hived, *Thaly* Kálmán.

* * *

Az utbaigazító adatokat részben felhasználtam „Generális Györy Péter” (adalék és utóhang a Rákóczi-korhoz) című dolgozatomban, mely a „Századok” 1904 évfolyam 9-dik füzetében jelent meg.

Csapó Vilmos.

Tolnavármegye őszi rendes közgyűlése.

Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 8-án tartotta szokásos őszi rendes közgyűlést. A bizottsági tagok meglehetősen lassan gyülekeztek, 10 órakor még alig pár ember lézengett a nagyteremben, de nemsokára elég szép számmal verődtek össze. A vidék nagyobb birtokosai közül ott láttuk: *Széchenyi* Sándor gróf v. b. t. t. főrendiházi elnököt, *Perczel* Dezső v. b. t. t. *Bartal* Béla, *Csapó* Vilmos kir. kamarásokat, *Sztankovanszky* János főrendiházi tagot, *Jeszenszky* Andor gazd. egyll. elnököt, *Kovács* Seb. Endrét, *Bernrieder* Jó-

zsefet, madi *Kovács* Istvánt, *Széchenyi* Domokos grófot, br. *Schell* Józsefet, *Döry* Frigyeszt, *Vizsolyi* Akost stb. Ott voltak még: *Szabó* Károly országgyűlési képviselő, *Wosinsky* Mór a klerus több tagjával, *Kátay* Endre ev. ref. esperes, a főszolgabírák, árvaszék, a központi jegyzői kar majdnem teljes számmal s a vármegyei törv. bizottság több érdeklődő tagja.

A közgyűlést *Apponyi* Géza gróf főispán 10 órakor nyitotta meg. Szívélyes hangon üdvözölte a megjelenteket s annak kijelentésével, hogy a vármegyei közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése e hó 13-án lesz, jegyzőkönyv-hitelesítőül az alispánon, főjegyzőn, tiszti ügyészen kívül *Török* Béla és *Bodnár* István megye bizottsági tagokat jelölte ki. Bejelenti egyuttal, hogy törvényadta jogánál fogva dr. *Dragits* Imre járásorvost tiszteletbeli főorvossá nevezte ki. Ezt a kinevezést az új főorvos 21 évi tevékeny, ügybuzgó és lelkiismeretes munkássága felemlítésével még azzal is mintegy megokolta, hogy a tiszti főorvosnak nagymérvű elfoglaltsága miatt többször helyettesre van szüksége s ezeket a teendőket már hosszú időn át a most kinevezett főorvos végzi nagy szorgalommal. A közgyűlés nagy éljenzéssel vette tudomásul a jól megérdemelt kitüntetést s miután dr. *Dragits* Imre tb. főorvos párszóval halás köszönetet mondott, áttértek a tárgysorozat pontjainak letárgyalására.

A vármegye 1907. évi költségvetését a pénzügyi szakosztály javaslata alapján úgy, a hogy lapunk egyik számában már részletesen ismertettük — megállapították, illetve elfogadták s a költségvetés rendes kiadásainak fedezésére 75 igen szavazattal 2 perczent pótdadót vetettek ki, vagyis 1⁰/₁₀-kal többet, mint az előző években s ezt a megsaporodott dologi kiadásokkal s a házi pénztárt terhelő kiadások növekedésével indokolták meg.

Döry Pál alispán terjedelmes időszaki jelentésben számolt be a vármegye közállapotairól. Megemlékezett a vörhenyjárvány által megzavart egészségügyi viszonyokról, bejelentette az adóhivatalnál történt sikkasztást, megnyugtatóan a közgyűlést, hogy ebből, valamint a *Leitersdorfer* Ignác közuti vállalkozó szökéséből anyagi kár a vármegyére háramlani nem fog.

Az alispáni jelentés kapcsán *Bartal* Béla vármegyei bizottsági tag jelentkezett szólásra.

Szóba hozta az adonyszabolcs—paksi vasut törzsrészevényeinek ügyét. Nemrégiben — ugymond — *Apponyi* Géza gróf főispán deputációt vezetett a kereskedelemügyi miniszterhez, felpanaszolva azt a teljesen méltánytalan eljárást, hogy az állam, a maga törzsrészevényeinek átengedésével, az elsőbb-ségi részvényesekkel mintegy leszavaztatta a többi törzsrészevényeseket, a minek eredménye a nagy értéket képviselő vármegyei és községi törzsrészevények elértéktelenedése lett. A dolog teljes elintézést nyert, jogorvoslatot most már nem kaphatunk, azt hiszi azonban nem kíván elérhetlent, a mikor arra hívja fel a vármegye közönségét, hogy mivel maga a kereskedelemügyi miniszter is elismerte az eljárás méltánytalan voltát, más uton keressen recompensációt, vagyis tegyen lépéseket az iránt, hogy legalább az említett vasut forgalmában bizonyos tarifális kedvezményt nyerjünk. Véleménye szerint a teherforgalomnál volna ez elérhető, így — anélkül, hogy a részletekbe bocsátkoznék, talán a bor és állatszállításnál kaphatnák meg az érdekelt községek az említett szállítási kedvezményt. S mivel tudomása szerint a szekszárd—bátaszéki vasutra a mohácsi hid kiépítésével szintén e fajta annektálás vár, mert vagy bérbe veszik vagy kisajátítják s

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

itt is egyes községek, mint Dees, Ócsény, nagyobb összegekkel vannak érdekelve, gondoskodják a vármegye jó eleve, hogy eme községek érdekei kellőleg megóvassanak.

A másik amelyre figyelmeztetni kíván, a mértékhitelítési ügy államosítása. A törvénytervezet részleteit nem ismeri, de azt tudja, hogy a vármegye a mértékhitelítési hivatalok jövedelméből nagyon sok közszükségletet fedez. Mindent nem lehet a kutyák nyakába varrni, mert a kutyák száma fogy, de a közszükségletek szaporodnak, (tetszés és derültség) kéri tehát a vármegyét, hogy feliratlag kérjen tájékoztatást az iránt, hogy a hitelítési alapból eddig fedezett kiadások miből nyerne majd fedezetet s hogy mi lesz az alap vagyonával. *Apponyi Géza* gróf a felszólalónak válaszolva, röviden konstatálni kívánja, hogy a kereskedelemügyi miniszter egyáltalán nem használta azt a kifejezést, mintha itt méltánytalanság történt volna, egyszerűen csak jóindulatáról biztosította a küldöttséget.

Dóry Pál alispán hosszabb beszédben ismerteti a dolog állását és elmondja, hogy azon a bérbeadást elhatározó közgyűlésen jogát mindenki szabadon gyakorolhatta. Tolnavármegye küldöttsége egyébként a miniszter előtt is kijelentette, hogy a vármegyét a törzsrészvényekbe fektetett összegek megszárazásánál, annak idején, nem nyereszkedési vágy vezette, hanem mert azokban hasznos befektetést látott. Tudta ugyan, hogy pénzt vissza nem kapja, de számított rá, hogy valami mégis visszatérül. Így a minisztert most arra kérték, hogy tegyen meg minden lehetőt, hogy az átvétel alkalmával mennél kevesebb kár érje a vármegyét és községeket s azt a miniszter a legmelegebb jóindulattal ígérte meg.

A mi a mértékhitelítési államosítást illeti, erre nézve úgy van értesülve, hogy a hordók hitelítése továbbra is a vármegyék kezében marad. Végül felvilágosításul közli, hogy a vármegye a fedanyag- szállításoknál amúgy is kedvezményes tarifát élvez.

Bartal Béla röviden kijelenti, hogy ő kedvezményes tarifát nem a vármegyének, hanem a *gazdaközönségnek* akar. Kijelentését nagy éljenzéssel fogadták s ily értelemben határoztak.

A számonkérő székéről felvett jegyzőkönyv tudomásul vétele után a gyámpénztári pénzkészletek elhelyezéséről tanácskoztak. *Kurcz Vilmos* árvaszéki elnök ugyanis bejelentette, hogy a gyámpénztári pénzkészlet a pénztár államosításával nagyon felszaporodott, a kölcsönöket egyre másra visszafizetik (azóta 1.600000 koronát), de míg a helyi intézetek csak 3-5 kamatot adnak, a központi hitelszövetkezet 4 százalékos kamatot fizet az árvapénzek után. A közgyűlés *Bodor György* dunaföldvári bíró rövid felszólalása után névszerint való szavazás útján kimondta, hogy az eddig ott elhelyezett tőkéket a Szekszárdi takarékpénztárnál és a Tolnavármegyei hitelbanknál továbbra is meghagyja, az ezeken felül befolyó pénzeket azonban az országos központi hitelszövetkezetnél helyezi el.

A közigazgatási bizottságból az év végén kilépő tagok helyeinek betöltésére megajánló titkos szavazásra két szavazatszedő bizottság alakított. Az egyik gróf *Széchenyi Sándor* elnöklésével *Szabó Károly* és *Bernrieder János* tagok és *Szévald Oszkár* jegyzőből, a másik *Jeszenszky Andor* elnöklésével *Sass László* és dr. *Fent Ferenc* tagok és dr. *Szentkirályi Mihály* jegyzőből állott; beadtak összesen 70 szavazatot, megválasztottak: *Órffy Lajos*, *Perczel József*, gróf *Széchenyi Sándor*, *Wosinsky Mór* és *Boda Vilmos*.

Az igazoló választmány tagjai lettek közfelkiáltással, elnök: *Órffy Lajos*, tagok:

Toth Ödön, dr. *Hirling Ádám*, *Kurcz Vilmos*, dr. *Mayer Gyula*, *Sass László*, *Szondy István*, *Tihanyi Domokos*, *Tóth Károly*, *Leopold Sándor*.

A jegyzői nyugdíjválasztmány tagjai: *Simontsits Elemér*, *Órffy Lajos*, *Toth Ödön*, *Kurcz Vilmos*, *Török Béla*, dr. *Hirling Ádám*.

Az állandó választmányban üresedésben volt egy tagsági helyre beválasztották *Pál Józsefet*. A megyei tisztú ügyész helyettesítő ügyészül ujjalag *Török Bélát* választották meg. Az 1907-ik évi katonabeszállásolási pótdát a különböző adónemekre 4—4, illetőleg $\frac{3}{10}$ és $\frac{8}{10}$ százalékkal megállapították, az 1907/8. évi közuti költségvetést az állami adókra kivetendő 10%-al egy kézi napszámot 1 kor., egy ígás napszámot 6 kor. megváltási egységgel elfogadták.

A miniszteri rendeletek közül, a keresk. miniszternek az állami közutak fejlesztése tárgyában kiadott rendeletét, mely szerint a vármegyének az előző közgyűlésből tett felterjesztéséhez képest, az abban kijelölt községeken át a vármegyén keresztül vezetendő állami út kiépítése 1898-ban megkezdődik, örvendetes tudomásul vették és köszönő feliratot intéztek a miniszterhez. Ugyanek a keresk. miniszternek, a Tolnavármegyének önálló iparfelügyelői kerülettelé átalakítása tárgyában hozott közgyűlési határozatára adott választát, mely szerint, ha az iparfelügyelői kerületek és székhelyek szaporíthatni fognak, Tolnavármegye szintén önálló kerület lesz, tudomásul vették. A belügyminiszternek a vármegyei alkalmazottak ill. tményei szabályozásáról szóló rendeletéhez képest összeállított javadalmi jegyzéket elfogadták, ugyanek a belügyminiszternek a Fadd és Bogyszló községek közti határvonal kiigazítása tárgyában küldött rendeletére az 1899. évi megállapodásokat elfogadták s a határ kitűzésére az alispán, t. ügyész, állami építészeti hivatal, központi és dunaföldvári járási főszolgabírák és *Tomcsányi Lajos* tagokból álló bizottságot küldték ki. A vallás és közoktatásügyi miniszternek községi népnevelési bizottságok szervezése és a népoktatás fejlesztése tárgyában kiadott rendeletét, mivel az nagyobb terjedelmű és tárgyalása hosszabb időt igényel, a napirendről levették s a jövő közgyűlésre halasztották.

A pénzügyi szakosztálynak a vármegyei 1904. és 1905. évi házipénztári számadásra vonatkozó előterjesztését elfogadták.

Bartal Béla es. és kir. kamarás, bizottsági tagnak a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés tárgyában beadott s lapunkban előzőleg már egész terjedelmében közölt indítványát egyhangulag elfogadták s ilyen értelemben intéztek feliratot a kereskedelmi miniszterhez. A közgyűlés zajos éljenzéssel tüntette ki a két indítvány benyújtóját.

Ezután számos vármegyének és szab. kir. városnak különféle tárgyban intézett átiratait, részint, mert idejüket multák, részint, mert a vármegye már előzőleg hasonlóképp felírt, egyszerűen tudomásul vették. Szeged sz. kir. városnak a sajtó és büntető perrendtartási törvény tárgyában, *Ugoeca megyének* a bírói végrehajtás egyszerűsítése és olcsóbbá tétele tárgyában, *Nógrád vármegyének* a papirbuzával való tözsdei üzérkedés korlátozása tárgyában küldött átiratait elfogadták és pártoló feliratokat intéztek. Ifj. *Lágler Sándornak* a vármegyei szabályrendeletek kiadására vonatkozó indítványát elfogadták és szerkesztésével a vármegyei főjegyzőt megbízták. A magyar gazdatisztek és erdőtisztizteknek, valamint a dombóvári szinpártoló egyesületnek segély iránti kérvényét, kellő alap hiányában elutasították.

Az alispáni jelentések és előterjesztések

közül: a központi irodában két kiségitő munkaerő alkalmazása, — a es. és kir. hadseregél levő vm. alapítványihely betöltése, — az 1904/5. évi községi építkezések biztosítása, — a gerjen—foktői révvám 1905. évi számadása, — a vm. alkalmazottak napidíjának szabályozása, — több vármegyei közuti szakasz kiépítésére kötött szerződés, — és a vármegyei székházban a volt pénztári helyiségek átalakítása tárgyában tett előterjesztéseket elfogadták és tudomásul vették. — A paks—kölesdi uton levő hasznavehetetlen 1348 □ öl területet 168 K. 88 fillérért átengedték br. *Jeszenszky János* nének. — A járási irnokok kérvényére irodatiszti állások rendszeresítése tárgyában elhatározták, hogy minden járásban egy-egy irodatiszti állást szervezzenek, a fizetésre nézve pedig a belügyminiszterhez tesznek előterjesztést. — A járási rendszeresített és nem rendszeresített díjnokok kérelme fizetés javítás iránt — valamint a központi díjnokok kérelme drágasági pótlék iránt a vármegye alispánjának a következő közgyűlésen teendő javaslat végett kiadatott, mert ezen kérelmek akkor érkeztek, mikor a vármegye 1907. évi költségvetése már teljesen összeállítva volt.

Kovács S. Endre bizottsági tagnak azon jelentésére, hogy a közuti alap terhére megszavazott 717000 koronás kölcsön felvétele és a vármegyei tartozások konvertálása iránt érdemleges lépéseket nem tehetett a kiküldött bizottság, mert a pénzügyi viszonyok ez idő szerint kedvezőtlenek: elhatározták, hogy *Órffy Lajos* és *Leopold Sándor* bizottsági tagokat újból megbízzák, hogy a viszonyok kedvező alakulása esetén tegyék meg a kellő lépéseket és eljárásokról jelentsenek. Együttal az alispánt a kötendő szerződések aláírásával is megbízták.

A községek különböző ügyei közül *Ozoranak* kölcsön felvétele, *Kisvejkének* ingatlan bérbeadás, *Apátinak* anyakönyvi kiadvatok díjainak hova fordítása, *Bátának* a községi bíró és rendőrök fizetésének felemelése, *Nagyszékelynek* ingatlan eladás, *Paksnak* a községi alkalmazottak fizetés felemelése, *Magyarkecsiznek* szerződés megváltoztatás, *Regölynek* szülészeti fizetésének felemelése iránti határozatai érvényen kívül helyezettek, a többiek pedig az esetleg beadott fellebbezések elutasításával jóváhagyattak. — *Várdomb községnek* a jegyzői javadalmazásra átengedett ingatlan hasznélvezetének megvonása tárgyában a fellebbezés elfogadásával a határozat érvényen kívül helyeztetett — és ugyanazon község a faiskola kibővítése alól felmentett. *Tevél községnek* a takonykóros lovak tartására 80 korona utalványoztatott. *Apátinak* utépitési segélyül 1907. évtől kezdve évi 500 korona utalványoztatott. Ifj. *Schulz Gusztáv* szekszárdi lakosnak zálogház felállítása és kamat szedése iránti kérvényét az arany tárgyak után 7 %, értékpapírok után 12 %, egyéb ingóságok után 15 % üzleti díjszedésével terjesztették fel a kereskedelmi miniszterhez. A közgyűlés déli $\frac{1}{2}$ 1 órakor ért véget.

A dunaföldvári országos vásárok.

Ha rövid visszpillantást teszünk csak néhány évvel ezelőtre, vagy ha a nálam idősebbektől a régi vásárokról kérdezősködöm, látnom kell a mult és jelen közti nagy különbséget s akarva, nem akarva is kutatom ennek az okát. Azelőtt az állatvásáron legkevesebb 1200—1600 adásvétel, most 200—300 már jó vásárt jelent; azelőtt egy iparos, kereskedő a kirakodó vásár alkalmával összeszedett 100—150 pengő forintot vagy többet, most nem egy esetben — jó,

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-,

az iskolatáskák s 15 krajczártól kezdve kaphatók. Nagy raktár gyermek-harisnyakban és kötényekben

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

ha a kocsifuvart megkeresi. Pedig a szegény ember, az iparos, a kereskedő sokszor a vásárba veti legtöbb reményét, s ha ez nem sikerül, akkor megkeresi a „nagy házat“, hol holmféle váltókra pénzt adnak. Mert az iparost, a kereskedőt szoritják a hitelezők, a polgár ember meg sok esetben megvetette már az ágyát annak a kis pénznek, mit eladandó marhája, lova vagy egyéb jószágá után kap.

De tán egy hason létszámú község országos vásárai sem hanyatlanak oly rohamosan hátra, Dunaföldváré. — Alig van felhajtás az állatvásárra, alig van kirakodás a kirakodó vásáron. A vidékiek már nem igen nézik a „kalendáriumot“, hogy mikor lesz Földváron a vásár, tudják hogy ide hasztalan jönnek, mert hasonlít országos vásárunk egy közönséges hetivásárhoz, hol sok mindenféle vagyon, de legtöbbször ami kell, hiányzik ott! Nem jönnek Földvára a vidékiek, mert a vásár már többé nem a régi, nincs vállalkozás, nincs üzlet, csak a rideg valóság: a pénzülség!

Hogy miért hanyatlanak oly igen vásáraink, ennek okául én két igazságot tudok. Egyik: kisiparunk, kereskedelmünk szegényesége, másik a gazdálkodási kedv kihalása. Iparunk, kereskedelmünk pang, nemcsak az „általános“ szegénység, pénzülséglet miatt, mely manapság megtűri azt, hogy télen is nyárban járjon az ember, hanem tönkretették azt a gyárak, hol fele árért vehető mindaz, mit eddig a kisipar teremtet. Tönkreteszi a vásár eredményét az egymásközi irigység, a kenyérharc, mely megengedhetővé teszi azt, hogy a szomszédból hívja az árus magához a vevőt s olcsóbban, nem egyszer saját veszteségére is dobja áruba holmiját! Másik: kihalt a gazdálkodási kedv az emberekből. Nincs ménes, nincs gulya, csorda elég s ha kiki a maga számára nevel marhát, csikót, sertést vagy más állatot, eladásra már csak kevesen vállalkoznak!

Pedig „sült galamb“ sohse szokott az ember szájába repülni; vállalkozás, fáradozás, munka és áldozat nélkül nem lehet egy cseppet sem előre menni, nem lehet boldogabb napokat várni!!

Van talán még egy harmadik oka is a földvári rossz vásároknak. Ez, hogy két napon tartják az országos vásárt! Az a vidéki ember, ki első nap az állatjait felhajtotta a vásárra, örül, ha az nap haza mehet, már a második nap újra Dunaföldvára feljönni nem fog. Amde ha vesszük, ez is az előbbieket folyomány, kevés a pénz; kevés a nyereség, örül ha haza mehet. Hej, a régi világban inkább átvirrasztotta az éjszakát, de „vásárnia“ nélkül egy magyar sem ment haza családjához! Változott az idő „vásárnia“ ra nincsen már költség!!

Arra, hogy visszajöjjenek a régi jó idők, természetesen gondolni sem lehet. Híre hamva sincs már a debreczeni két hetes s a budapesti még ennél is tovább tartó vásároknak. Arra kell tehát gondolnunk, hogy új meg új kereset forrást nyissunk egy a föld népének, mint a kisiparnak.

Jó vasuti összeköttetés s a Máramaros szigettől erre tervezett transversalis ut befejezéseül egy új Dunahíd, nagyon sokat lendíthetne Dunaföldvár elmaradottságán . . .

Vastagh Ferencz.

VÁROSI ÉLET.

Közyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete f. évi november hó 10-én délután 2 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli képviselő-testületi ülést tart. Tárgysorozat: 1. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kiküldése. 2. A vármegyei alispán urnak rendelete, rendőr alkapitányi állás rendszeresítése és betöltése iránt. 3. A városi rendőrség szervezési szabályrendeletének tárgyalása. 4. *Perler* Keresztély volt bérlo óvadéka kiadása. 5. *Bolyos* Béla járási m. kir. állatorvos kérvénye, az általa teljesített állatorvosi szolgálat díjának kiutalványozása iránt. 6. A közigazgatási bizottság határozata a szaktanító gazdasági is

métlo iskola felállítására iránt. 7. Az újvárosi menedékház telkének megvétel-, esetleg kijelölése iránt. 7. *Haizler* József kérvénye ingatlan eladása iránt. 9. *Kunczer* János kérvénye hasonló ügyben. 10. *Sándor* János kérvénye hasonló ügyben. 11. *Éber* Márton kérvénye utcaszabályozási vonal megállapítása iránt. 12. *Bakó* László kérvénye hidépítés iránt. 13. Illetőségi ügyek. 14. Fogyasztási adó leírás iránti kérvények.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Szavazat bontás. A tolnai ev. ref. egyházmegyénél a leköszönt *Dömötör* Lajos egyházmegyei tanácsbíró helyét most töltik be. Ezzel egyidejűleg *Káti* Endre esperes az egyházkerület által utólag engedélyezett egy egyházi és egy világi tanácsbírói tisztségre is elrendelte a szavazást. A szavazatok már beérkeztek s a jövő hét végén bontják fel.

VÁRMEGYE.

A vármegyei tisztviselők fizetése.

Tolnavármegye törvényhatósága f. hó 8-án tartott közgyűlésen állapította meg az egyes fizetési osztályok I-ső fokozatába jutó tisztviselők névsorát. A fizetési többlet f. évi július hó 1-től jár s fizetésemelésben ez alkalommal a következő tisztviselők része sülnek.

	Törvényszé- tése lesz	Fizetés emelkedés
Döry Pál alispán	8000	800
Simontsits Elemér vm. főjegyző	6000	600
Forster Zoltán vm. I. aljegyző	4400	400
Dr. Ery Márton vm. II. alj.	4400	400
Szévald Oszkár vm. III. alj.	3200	300
Dr. Szentkirályi M. vm. IV. alj.	3200	300
Jasek Sándor vm. V. aljegyző	2900	700
Molnár J. vm. m. gazd. előadó	3200	300
Dr. Hangel Ignác vm. főorvos	4400	400
Rill József vm. kiadó	2800	600
Lauschman Ödön vm. iktató	2400	200
Cziráki Ferenc vm. irnok	1800	200
Hradek Ede vm. irnok	1800	200
Nagy Gyula vm. irnok	1800	200
Kökényesi József vm. irnok	2000	400
Kurcz Vilmos vm. árv. elnök	6000	600
Papp Gyula vm. árv. ülnök	4400	400
Hajpál Sándor vm. árv. ülnök	4400	400
Steinfeld Béla vm. árv. ülnök	4400	400
Laki Ottmár vm. árv. jegyző	2800	600
Bulyáki József vm. árv. kiadó	2600	400
Mihályfy Lajos vm. árv. iktató	2400	200
Klégel Lajos vm. árv. irattárnok	2400	200
Zsigmond Ferenc vm. irnok	1800	200
Rézler Béla vm. irnok	2000	400
Dr. Dragits Imre járs. orvos	2800	600
Rassovszky Julián főszolgabíró	4400	400
Dr. Somogyi Zsigmond j.-orvos	2600	400
Varga Ferenc járási irnok	1800	200
Dr. Róthauser Izidor j.-orvos	2400	200
Nagy István főszolgabíró	4400	400
Reich Oskár szolgabíró	3200	300
Dr. Kertész Lipót j.-orvos	2400	200
Hamulyák Mihály j.-irnok	1600	200
Söröss József szolgabíró	3200	300
Dr. Piringer József j.-orvos	2400	200
Spettl Imre j.-irnok	1800	200

Ez alkalommal a szolgaszemélyzet fizetés többletét is megállapították.

* Előlap 1906 december 1-én.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én tartja havi rendes ülését.

Közigazgatási-bizottsági ülés. Vármegyénk közigazgatási-bizottsága *Apponyi* Géza gróf főispán elnöke alatt f. hó 3-án rk. ülést tartott. Jelen voltak: *Simontsits* Elemér, *Kurcz* Vilmos, *Tihanyi* Domokos, *Fink* Kálmán, *Alacs* Zoltán, *Tóth* Ödön, *Jeszenszky* Andor, *Örffy* Lajos. *Török*

Béla. Az 1905. évi fősorozás elmaradása következtében kivételes tényleges katonai szolgálatra behívott póttartalékosok segélyezésénél alapul szolgáló férfi napszámot a vármegye 6 járására és Szekszárd rt. városra nézve 1 korona 60 fillérben állapították meg.

HIREK.

— **A király személye körüli miniszteriumból** A Felső személye körüli m. kir. miniszter dr. gróf *Apponyi* Rezsőt, főispánunk fiát a vezetése alatt álló miniszteriumhoz fizetésnélküli segédfogalmazóul nevezte ki.

— **Gróf Apponyi Gézáé a tüdőbeteg-kért.** A tüdőbeteg megmentése érdekében elhangzott felhívás „Csak egy virágszálat!“ végig sirt az egész országon. Meghallották a jó szívek s a ki csak tehette, meghozta pár krajczárnyi áldozatát s könyörülő szível sietett segíteni a szegény betegeken. A nagy nemes emberbaráti mozgalom élére Hőgyészen maga gróf *Apponyi* Gézáé, főispánunk neje állott. A szanatórium-egylet megalakulásakor már két fényes multság jövedelméből 900 koronát küldött fel az egylet céljaira s most a nemes grófné maga vállalkozott reá, hogy összegyűjti a könyörület szívek önkéntes adóját. Gyűjtésének igen szép eredménye lett, a kis Hőgyész áldozatkészségben felülmulta a nagyobb Szekszárdot. Így mindenszentek napján kint a temetőben, az ott kitett részüsten 53 kor. 05. fill. gyűlt be, Halottak előestélyén pedig a templomban gyűjtöttek, gróf *Apponyi* Gizella, *Ferrant* Mária, *Molnár* Terka, *May* Bözske, *Steindl* Mariska, *Dubnikzky* Irma, *Leicht* Irma, *Leicht* Ida, *Ressinger* Paula, *Wagner* Olga kisasszonyok összesen 10497 fillért, utólag befolyt 1877 fill., *Ressinger* Paula kisasszony külön gyűjtése Duzson 17 kor., összesen 207 kor. 29 fill., levonva a kiadásokat, 7 kor., maradt beüldésre 200 korona 29 fillér. Szép „virágszálat“ a nemes jótékonyság országos koszorujában!

— **Kinevezések.** A király *Németh* József paksi kir. aljárásbíróát ugyanoda járásbíróvá nevezte ki.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Pirnitzer* Gyula yokohamai kereskedelmi szaktudósítót a m. kir. kereskedelmi muzeum aligazgatójává nevezte ki. Az aligazgató városunk szülötte s nagy tudásával és szorgalmával érdemelte ki e szép kitüntetést.

— **Primicia.** *Seleznik* Károly pécsegyházmegyei újmisési áldozópap holnap, vasárnap d. e. 10 órakor, a helybeli belvárosi templomban fogja első szent miséjét az Egek Urának bemutatni *Wosinsky* Mór apátplebános manuduktor vezetése mellett. A szentmise alatti szent beszédet a primiciánsnak volt hittanára, *Szabó* Géza fogja tartani. Szentmise után az új misés áldást fog adni az egybegyűlt híveknek.

— **Esküvők.** Jobaházi *Döry* Béla es. és kir. kamarás, néhai *Döry* Gyula es. és kir. kamarás s neje gróf *Kornis* Anna csilagkeresztés hölgy fia, f. hó 12-én Budapesten a Mária utcai Jezsuita templomban tartja esküvőjét nezeleti és boronkai *Boronkay* Ilkával, alapítványi hölgygyel. Az esküvőn *Döry* Pál Tolnavármegye alispánja is részt vesz családjával. A vőlegény ugyanis alispánunk nejeinek testvére.

Dr. Beöthy Károly szekszárdi ügyvéd folyó hó 10-én tartja esküvőjét Budapesten *Khayll* Lujza urhölgygyel, *Khayll* Antal budapesti zenetanár leányával.

Gönczi Géza fővárosi tanító, f. év november hó 18-án d. u. fél 5 órakor Budapesten a Dohány-utcai izr. templomban tartja esküvőjét *Weigl* Lujza volt szekszárdi tanítónővel.

Krammer Salamon paksi kereskedő *Teréz* leányának e hó 6-án volt az esküvője *Neugenirch* Lipót budapesti kereskedővel.

— **Beosztás a vezérkarhoz.** *Módy* Zoltánt, a pécsi 19-ik gyalogezred főhadnagyát, *Módy* László nyugalmazott vármegyei főpénztárnok fiát szép kitüntetés érte. A hadiskolát októberben végezte be s a mint már közöltük, ez alkalomból soron kívül főhad-

nagygyá lett előléptetve s most beosztott november 1-ével a vezérkarhoz, vezérkari szolgálatra a bécsi hadtestparancsnoksághoz.

— **Adományok a szanatórium javára.** A József főherceg szanatórium javára adakoztak: *Bogyai* Karolin 2 kor. *Hazslinszky Géza* 2 kor., *Albert* István és *Vacsek* Lajos pedig a gyűjtés alkalmával szükségessé vált tárgyakat teljesen díjmentesen szolgáltatták ki. Ugy a kegyes adományért, mint a jóakaratu támogatásért hálás köszönetet fejez ki *Döry* Pálné.

— **Adomány.** *Zichy* Gyula gróf, pécsi püspök az öcsényi rk. iskola építkezésére 1361 kor. 52 fillért adományozott. Ugyancsak *Zichy* Gyula gróf püspök és *Vajdits* Gyula kanonok a szakadati ifjusági- és népkönyvtárnak 100—100 koronát ajándékoztak.

— **Választás.** A bonyhádi segélyegylet segédkönyvelőjévé *Szabadi* Jenőt választotta meg.

— **Lemondott bíró.** Sárszentlőrinc nagyközség bírája, *Kiss* István egészségi okokból lemondott.

— **Járványos betegség.** A *Wosinsky* Mór elnöklelte alatt álló járvány-bizottság alakulása óta e hó 5. és 8-án tartott gyűlést. A gyűléseken az orvosok, akik házról-házra járva szereztek meggyőződést a betegség állásáról, beszámoltak tapasztalataikról, a minek alapján a következőket jelenthetjük: A dr. *Dragics* Imre tb. főorvos javaslatára elkészített nyilvántartás szerint roncsoló toroklobban megbetegedettek száma 56, ebből gyógyult 50, meghalt 2, van beteg 4; vörhenyben 79-en betegedtek meg, ezek közül meggyógyult 26, meghalt 16, a betegek száma 37. Hagymázos beteget 2 találtak. A betegség leginkább a kórház és gimnázium alatti és a református városrészben terjedt el, míg az újvárosban alig fordult elő betegség. Sajnálatos körülmény, hogy a köznép nincs tudatában a betegség rendkívül komoly jelentőségének, minek folytán nem ritka az orvosi kezelésben nem részesültek száma. A 8-iki ülésen az utca-biztosok számát egygyel szaporították és elhatározták, hogy a vörös czéduulás házakat a rendőrkapitánynyal is közlik, hogy a csendőrség is gyakoroljon ellenőrzést, hogy az ilyen házakba idegenek ne járjanak és hogy a beteggel foglalkozók idegenekkel ne érintkezzenek. Aki az erre vonatkozó tilalmat megszegi, súlyos büntetésnek teszi ki magát.

— **Alapszabály jóváhagyás.** „A báta-széki máv. vasutasok kör“-ének alapszabályait a belügyminiszterium jóváhagyta.

— **Öngyilkosság.** *Holmár* István dunaföldvári lakos f. hó 7-én saját lakásán felakasztotta magát, mire hozzátartozói észrevették már halott volt.

— **Dohánybevéltés.** A vármegyénkben termelt dohányt a faddi dohánybevéltő hó vatalnál a községekre nézve megállapítandó sorrendben december 3-tól 1907 február 9-ig terjedő idő alatt váltják be.

— **Új pénzüintézet.** Bonyhádon mozgalmat indítottak egy új pénzüintézet alapítása érdekében. Az alapításban a többi között résztvesznek *Apponyi* Sándor gróf, *Csik* József, *Döry* Frigyes, *Fleischman* Lipót, *Forster* István és *Perczel* Dezső.

— **Elvesztett bankó.** *Tóth* József cipész tanonca a *Perlaky* József osztályvezető főmérnöktől kapott 20 koronát a Széchenyi utcán elveszítette. Szerencséjére a pénzt *Hradek* Ede vármegyei írnok találta meg, aki azt a tanonc gazdájának átadta.

— **Kiállítás és tanfolyam.** A budapesti technológiai iparmúzeum különböző áramrendszerű és kisipari czélokra használható elektromotor kiállítást és a motor tulajdonosok és kezelők részére 6 napos tanfolyamot rendez. Résztvevők a máv. vonalain féláru harmadik oszt. jeggyel utazhatnak. A tanfolyamra a pécsi kereskedelem és iparkamáránál lehet jelentkezni.

— **Halálozások.** Ifj. *Herold* Lajos m. kir. póstatiszt Hódmezővásárhelyen f. hó 3-án 35 éves korában elhunyt. Halálát özvegye: *Kálmán* Ida, *Kálmán* Károly szekszárd-belvárosi rk. tanító leánya és két árva-ja siratja. Nyugodjék békével!

Sulyos csapás érte *Kövessy* Ödön törvsn. bírót és nejét, kis leánykájuk, Marián elhaltával. A kis halottat tegnap temették nagy részvét mellett.

— **Rákóczi-ünnep Kölesden.** Mult heti számunkra elkésve kaptuk a következő tudósítást. A „kölesdi polgári olvasókör“ Rákóczi hamvainak hazaszállítási napját következőleg ünnepelte meg: Október hó 28-án délelőtt 9 órakor Koritsánszky Dénes elnök vezetésével a helybeli ev. templomba vonult, hol Lágler Sándor imát mondott, majd utána az ev. ref. templomban Kálmán Dezső ünnepi beszédet tartott. Délután 3 órakor diszgyűlés volt, melyet Koritsánszky Dénes elnök nyitott meg és melyen II-ik Rákóczi Ferenc és Tököly Imre fejedelmek, valamint bujdosó társaik emlékéit jegyzőkönyvileg megörökítették. Azután Lágler Sándor és Tantó Imre méltatták a Rákóczi korszakot és Rákóczi, valamint Tököly emlékéit és életét. Kálmán Dezső pedig ódját adta elő. A diszgyűlésen jelen volt a helybeli „Földmivelő polgárok olvasóköre“, az „Iparos asztaltársaság“ és a községi előljáróság, számos taggal képviselve. Október 29-én pedig az olvasókör a helybeli róm. kath. templomban gyászmisét hallgatott, melyet Hetényi Alajos kajdaci segédlelkész végzett.

— **Pályázat.** A kereskedelemügyi miniszter a posta-, táviráda és távbeszélőnél betöltendő 91 gyakornok-jelölti állásra pályázatot hirdet, melyre érettségét tett, 18 ik életévüket betöltött ifjak pályázhatnak. A pécsi igazgatóság kerületében 8 jelöltet alkalmaznak. A folyamodványokat közszolgálatban állók előljáró hatóságuk, mások a járási tisztviselő útján az igazgatósághoz december 1-ig nyújtják be. A jelöltek 2 kor. napidíjban részesülnek s a tanfolyam elvégzése után gyakornokokká neveztetnek ki.

— **Színház.** *Szilágyi* Dezső színigazgató jól szervezett szintársulatával ff. hó 8-án megkezdte előadását Szekszárdon. A társulat tagjainak névsora a következő: Novák Ilona, primadonna; Balla Tusi, operette; V. Berzsenyi Margit, comica; Lendvay Ferike, szende; Petre Klára, társalgási; Olaszné Klára, anyaszínész; Kürthy Lili, coloratur énekesnő; Szilágyi Erzsike, naiva; Székely Janka, vígjátéki soubrette; Dávidházi Imréné, pénztárnoknő; Fojtényi Rózsa, társalgási; Vágó István, jellem; Csete Lajos, sugó; Szilágyi Ivor, hősszerelmes; Olasz György, apaszínész; Szilágyi Dezső, jellemkomikus; Kellér Gyula, operette tenorbuffó; Szilágyi Aladár, buffó; Ország Bertalan, kedélyes apa; Takács Ágoston, karmester; Horváth Endre, szerelmes; Miskey József, operette tenor; Makróczy Levente, énekes bonvivant; Szánthó Árpád, síheder; Nemes Ferenc, komikus; Klein József, szertáros; Kovács Árpád, segéd-színész; Ertl Rezső, disztemester; Bethleni László énekes. — Csütörtökön az Aranyvirág került színre, igen jó összevágó előadásban. Kár, hogy közönség csak gyérszámmal volt jelen. A nézők sorában ott volt gróf *Apponyi* Géza főispán is, ki az nap a közgyűlés alkalmából itt időzött. Pénteken A Mádi zsidót adták. Eddigél 35 bérlet van, de kívánatos, hogy számuk növekedjék, mert a társulat jóra való erőkből áll s így megérdemli a támogatást.

— **Vakmerő rablótámadás.** *Vittinger* Sándorné, *Vittinger* Sándor építész neje e hó 1-én délután 4 óra után hazafelé ment kocsin Tolnára. Mikor az icsei tónál jártak, egy alak ugrott elő s revolveréből utánuk lőtt. A golyó a kocsin ülő eselédleány fejébe furdott, de a rajta levő kendő felfogta a lövés erejét, így csak kisebb horzsolást ejtett. A kocsis közévégett a lovagnak, a támadó azonban utánuk futott s kergette őket. Szerencsére egy szekszárdi ember jött velük szembe kocsin, ettől aztán megijedt a vakmerő támadó, visszafordult és futásnak eredt. A tolnai kocsis és szekszárdi ember egész a Siohídig üldözte, de ott nyoma veszett.

— **Színészek Tolnán.** *Halász* Dániel színigazgató jól szervezett, nagy társulatával Tolnán időzik. Az előadások sorozatát f. hó 7-én kezdte meg nagyszámu hallgatóság előtt. A közönségnek a szokottnál nagyobb érdeklődése onnan ered, hogy Halász Dá-

niel társulatával már az előző évek során jó hírnévre tett szert Tolnán. A repertoáron levő darabok összeállítása ügyes rendezői kézre vall és azt bizonyítja, hogy a társulat modernebb és így nehezebb művek előadására vállalkozik: ezt annál is inkább megteheti, mert nemesak azok a kiváló erők vannak a társulatnál, a kik a sikert az elmúlt szezonban biztosították, hanem az igazgatóság újabb, jobb erők felvételéről is tett jelentést.

— **A „Baranya—Somogy—Tolnavármegyei erdészeti és vadászati egyesület“** nov. 3-ikán tartotta Kaposvárott rendkívüli közgyűlést, a tagok nagy részvéte mellett, *Pánczél* Ottó kir. erdőfelügyelő I. alelnök elnöklésével. A rendkívüli közgyűlés az egyesület székhelyéül Pécs szabad királyi várost állapította meg, továbbá elhatározta, hogy az egyesület jövő évi rendes közgyűlését, különösen a kiállításra való tekintettel, Pécsen tartja meg és pedig június havában, az országos erdészeti egyesület közgyűlését megelőzőleg egy nappal. Az egyesület az 1907. évi május 21—25-ikén Bécsben megtartandó nemzetközi mező és erdőgazdasági kongresszusra képviselőjéül I. alelnökét, *Pánczél* Ottót küldte ki. Somogyvármegye alispánja, *Sárközy* Béla bejelenti, hogy Somogyvármegye közönsége az egyesületbe alapító tagnak belép; hasonló lelkesedést keltett *Esterházy* Miklós herezegnek, hazánk legnagyobb földesurának, valamint *Festetics* Kálmán grófnak, főuraink egyik legszakértőbb erdőgazdájának alapító tagokként való belépése, *Steiner* Gyula körmenői nagykereskedő az egyesületi könyvtár javára 100 koronát adott. Végül elhatározták, hogy a földmivelésügyi kormányhoz egy, a Dunántulon létesítendő erdészeti al-tiszti iskola iránt felterjesztést tesznek. A közgyűlés alkalmából többek aláírásával előterjesztés tétellett egy Kaposvárott létesítendő, seréttöltényhüvely gyár alapítása iránt is. Tudvalevőleg ily gyár még Magyarországon nincs és miután ezen czikkért évenként 3 millió koronát fizetünk külföldre, legnagyobbbrészt Ausztriába, igen valószínű, hogy a létesítendő gyár, jó vezetést és jó áru-feltételezve, fényesen fog prosperálni. A jelenvolt erdészek és vadászok az eszmét lelkesen karolták fel, szűkebb előkészítő-bizottság alakult meg, mely illetékes szakembet rekel érintkezésbe fog lépni, a tervezetet kidolgozza és a létesítendő részvénytársaság alakításához a szükséges előmunkálatokat elvégzi.

— **Elhalasztott huzás.** A rákosszentmihályi református missió egyház javára engedélyezett tárgysorsjáték huzása, a gödöllői főszolgabírószág intézkedésére október 25-ről elhalasztatott.

— **Megalakult hegyközség.** A Bődö-Bartinai hegyközség végre november hó 4-én megalakult. Hegybíró lett Hayt Ferencz, helyettes hegybíró Köröszty János, jegyző dr. Beöthy Károly, pénztárnok Kunczer János, választmányi tagok: Ágoston István, Fekete János Gyimóti, Ribling Ferencz Frei, Füglein János, Horváth Pál Herman, Klieber György, Keplinger Géza, Dömötör István Bálint, Simon Takács Ferencz, Vass József, Vég József, Horváth József Benceze.

— **Busbach Péter mellszobra.** *Busbach* Péter elhunyt fővárosi ügyvéd, a kölesdi kerület volt országgyűlési képviselője nagy érdemeket szerzett a budapesti Koresolyázó Egylet felvirágoztatása körül, ezért a *Benke* Gyula elnöklésével megtartott évi rendes közgyűlésen az elnök meleg szavakban emlékezett meg elődjéről, *Busbach* Péterről és a közgyűlés elhatározta, hogy az elhunyt elnök mellszobrát elkészítteti.

— **A mezőgazdasági és mezőrendőri törvény módosítása.** *Molnár* József a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület ügybuzgó titkára a következő felhívást bocsátotta ki az egyesület tagjaihoz: A mezőgazdasági és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.c. végrehajtása körül szerzett tapasztalatok arra indították a földmivelésügyi m. kir. minisztert, hogy revízió alá vegye ezen törvényt. A revízió előmunkálataihoz a gazdaközönséget is közreműködéshez hívta a miniszter azzal,

hogy felhívta az összes gazdasági egyesületeket, miszerint a szóban forgó törvény végrehajtása körül szerzett tapasztalataikat közöljék és a módosításra vonatkozó indokolt javaslatokat terjesszék fel. Gazdasági egyesületünk igazgató választmánya, foglalkozván a miniszter eme felhívásával, őszinte örömmel fogadta a felhívást és annak minél tökéletesebb módon megfelelni óhajtván, elhatározta, hogy a mezőgazdaságot közvetlenül és lényegesebben érdeklő eme törvényt nemcsak a végrehajtására hivatott hatóságok, hanem a gazda szempontjából is a legszélesebb alapon teszi bírálat tárgyává. Ebből az érdekből, amíg egy részt intézkedett, hogy a hatóságok a maguk adatait rendelkezésre bocsássák, addig más részről csekélységet tisztelte meg azzal a megbízással, hogy a törvény hatályban létele óta, a gazda szemével észlelt tapasztalatokat és az ezeken nyugvó, a törvény módosításánál figyelmet igénylő véleményeket és javaslatokat, az egyesület tagjainak köréből összegyűjtsem, a hatóságoktól beérkező adatokkal együtt feldolgozzam és ez alapon indokolt javaslatot tegyek a törvény revíziójára vonatkozólag a földművelésügyi m. kir. minisztériumhoz intézendő felterjesztés tárgyában. Ebből a megbízásból folyólag és attól a bizalomtól áthatva, hogy a mezőgazdaságot olyan behatóan érdeklő eme fontos kérdés megoldása körül, gazdasági egyesületünk a (cím) szíves közreműködésére is számíthat: azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok (címhez), miszerint a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. cz. végrehajtása körül szerzett tapasztalatait és a törvény módosítására vonatkozó javaslatait a gazdasági egyesület titkári hivatalához (Szekszárd, Vármegeyház) legkésőbb a folyó hó 30-ig beküldeni méltóztatnék.

— **Borkezelési tanfolyam Budafokon.** A m. kir. földművelésügyi minisztérium f. hó 19-től december 1-ig a kisbirtokosok és vinczellérek részére, továbbá december 3-tól 15-ig nagyobb szőlőbirtokosok és gazdasztek számára, **Budafokon**, a m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatóságának vezetése alatt, **ingyenes borkezelési tanfolyamot** rendez. Minden további felvilágosítással szívesen szolgál az érdeklődőknek a pincemesteri tanfolyam igazgatósága **Budafokon**. Igen kívánatos, hogy vidékünk bortermelei vinczellérek közül többnek módot nyújtsanak a tanfolyam hallgatására.

— **Meglopta az urát.** Lambert János mőcsényi lakos már régebbi idő óta, rossz viszonyban élt feleségével és gyermekeivel s a mit megtakarított, néhány forintját mindig magával hordta. A múlt hó egyik napján mikor reggel ágyából felkelt, 150 K. pénzét az ágyában felejtette, a mit felesége észrevévén, onnan ellopta. Lambert feleségét a bíróságnál feljelentette.

— **Öngyilkosság.** Sajmos József 21 éves tamási születésű cipész-segéd f. hó 8-án d. u. Szekszárdon, az alsóvárosi temetőben, anyja sírján agyonlőtte magát. Irást, melyben tettének okát adná, nem hagyott hátra. A mostani sorozáson besorozták katonának, lehet, hogy a katonaságtól való féltelmében követte el tettét. Az orvosrendőri hullavizsgálatot dr. Komáromy Gyula városi tisztí orvos végezte s megállapította, hogy az öngyilkos tettét pillanatnyi elme-zavarban követte el.

— **Uj egyület.** Dunaföldváron ág. ev. nőegylet alakult.

— **Tolvaj vadházastárs.** Süveges István őcsényi lakos a f. év tavaszán Németországba ment munkát keresni, a honnan, a vele vadházasságban élő Kiss Zsuzsannának 380 koronát küldött, hogy abból az esetleg házi szükségleteket fedezze, a többi pedig helyezze el takarékpénztárba; azonban mikor f. hóban munkájáról haza érkezett, asszonynak, pénznek csak hült helyét találta. Kiss Zsuzsanna faképnél hagyta s időközben Kránicz János sárszentlőrinczi lakossal lépett vadházasságra.

— **Tolvaj katonaszökevény.** Sárközi Kolompár Mihály kőbor cigány a folyó év nyarán özv. Grénus Józsefné sióagárdi lakos pinczejébe bement s onnan Sárközi Péter cigány társával 20 liter bort, a lakásból pe-

dig 1 pár csizmát ellopott s azután mindketten ismeretlen helyre szöktek. Kolompár Mihály a múlt héten önként jelentkezett a kir. ügyészségnél, bűnét bevallotta s bevallotta azt is, hogy a katonaságtól is keresik.

— **Tolvaj cigányasszonyok.** Kolompár Katalin és Lázár Teréz sióagárdi cigányok munkakeresés ürügye alatt beállítottak Takács Mihály Ózsák pusztai lakoshoz, hol egy őrizetlen pillanatban elloptak a szekrényből 18 koronát. A csendőrségnek sikerült őket elfogni s bekisérték mindkettőt a járásbíróhoz.

— **Megrugta a ló Bogács Sándorné** dunaszentgyörgyi lakost f. évi november hó 5-én egy ló úgy megrugta, hogy orvosi vélemény szerint életben maradásához nincs remény.

— **Országos vásár.** Pakson az országos vásár e hó 26-án lesz.

— **Megfulladt gyermekek.** Nagy Ferencz őcsényi szőlőhegyi lakos felesége 1906 november 8-án ebédet vitt férjének a szőlőbe; otthon bezárta a 3 éves László és 1 éves Róza nevű kis gyermekeit. A kis gyermek a tűz helyre egy ruhadarabot tett a mely megégett s az ennek következtében keletkezett füstben a kis gyermek és leány megfulladtak. Miután Nagy Ferencznét gondatlanság terheli, a gyermekeket a kir. tszék vizsgálóbírósa felboncoltatta.

— **Vakmerő tolvaj.** Wágner Károly 21 éves helybeli szabósegéd, a kiben gyomor baja miatt már alig van élet, a f. évben szabadult ki a kir. törvényszéki fogházból s most újra bekisérték. F. hó 5-én Sörös Sándor helybeli felső utcái lakoshoz, míg a háznép hazulról távol volt, az előkeresett kulcsal bement, a szoba ablakát betörte, azon bemászott s a szobából 75 koronát ellopott. Sörös a szobában tetten érte s ennek bevallotta azt is, hogy f. év szeptember 8-án **Majsai György** lakásába is bement s onnan is pénzt lopott; az ellopott pénzekből 123 kor. 18 fillért nála meg is találtak. Az ellopott pénzzel állítása szerint Amerikába akart menni atyja után.

— **Gyilkosság.** Bátaszéken ugylátszik nagyon olesó az emberélet. F. hó 3-án este 10 óra tájban **Knoch Antal** 22 éves kapzarkötő legény, ki csak 1—2 bete jött haza Németországból, jól beborozott állapotban 13 szurással megölte **Apáti Lajos** nagykanizsai postakalauzt. A szerencsétlen ember özvegyet és 3 kis gyermeket hagyott hátra. A gyilkos a tett elkövetése után hazament és nyugodtan lefeküdt. A csendőrség letartóztatta és beszállította az ügyészséghez Szekszárdra, ahonnan **Markovich Jenő** vizsgálóbíró és dr. **Kozáczek József** kir. alügyész, dr. **Kramolin Gyula** törvényszéki orvossal a helyszínére kiszálltak, megejtették a vizsgálatot, dr. **Kramolin** és dr. **Boszkovitz Mór** községi orvos pedig a hullát boncolták fel. Az utóbbi időben a közbiztonsági viszonyok oly rosszra fordultak, hogy fel kell tenni a kérdést, hogy mit csinál Bátaszéken a csendőrség?

— **Tüzeset.** Ugylátszik a gyujtogatás ismét divatba jön, mert alig van nap, hogy itt is, amott is lelketlen emberek ne választanak a boszuállás e nemét. F. hó 5-én éjjel felgyújtották **Szél F. István** decsi lakos összerakott szalmakazalát. A kár mintegy 350 korona.

TANÜGYI HIREK.

— **Tanítóválasztás.** A pálfai rk. kántortanítói állomásra **Gyurgyev János** bányosi rk. tanítót választották meg.

— **Iskolaszék megalakulása.** A naki rk. iskolaszék f. évi szeptember hó 16-án újra alakult. Egyházi elnök: **Körmies Gyula**, világi elnök: **Balog József**, jegyző: **Chachinovich János** és gondnok: **Pintér Imre** lett.

— **Államtitkárok köszönete.** A tolnavármegyei általános tanító egyesület f. évi okt. hó 25-én tartott közgyűléséből táviratilag üdvözölte **Molnár Viktor** és **Tóth János** közoktatásügyi államtitkárokat. Nevezettek az egyesület eme szíves megemlékezéseért őszinte köszönetüket fejezték ki az elnökhöz intézett levelükben.

— **Félévi járandóság.** A közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy elhalt **Póth Sámuel** gyönki ev. ref. tanító 200 K. korpótlék államsegélyéből a félévi rész özvegyének kifizetessék.

— **Iskolaszék megalakulása.** A nagy-könyi-i iskolaszék 1906. október hó 21-én újra alakult. Egyházi elnök: **Kiss István**, világi elnök: **Molnár Miklós**, jegyző: **Németh Gyula** és gondnok: **Horváth Vendel** lett.

— **Államsegélyek.** Az orzari rk. iskolaszék népiskolájánál 8-ik tanítói állomást szervezett. Ezen állomás javadalmának 800 koronáig való kiegészítésére a közoktatásügyi miniszter 700 kor. államsegélyt engedélyezett. — A koppányszántói községi gazdasági ismétlő iskolát vezető tanító tiszteletdíjának fedezésére a közoktatásügyi miniszter 1905/6. tanévtől kezdődőleg öt évre évi 100 korona államsegélyt engedélyezett.

— **Uj menedékház.** Kistormáson 1907. év nyarán községi nyári menedékházat állítanak fel.

— **Uj tanító.** A gerjeni ev. ref. iskolához **Dezsi István** választott meg tanítónak.

MULATSÁGOK.

— **Tea estély.** A nőegylet és r. k. kisdedovót fentartó egyesület második hangversenyyel egybekötött teaestélyét szerdán tartotta meg a r. k. olvasókör helyiségében. A hangverseny első számaként **Szendrődy József** kiváló szavaló képességgel elszavalta **A Pán** halála című hatásos költeményt, majd **Az ébresztő óra** című, saját, humoristikus költeményét. **Hayt Ferenczné** és **Csathó Irén** kiváló technikával és érzéssel magyar népdalokat adtak elő zongorán, négy kézre. **Mirth Lászlóné Serényi József** zongora kísérete mellett, szép csengésű hangjával a **Osókon** szerzett völegényből énekelt nagy tetszést aratott szép részleteket, majd a közönség óhajának engedve, két magyar dalt. A hangversenyt dr. **Órffy Gyulának Klieber Gizella** sikerült zongora kísérete mellett való kitünő hegedű játéka fejezte be. Programon kívül **Spuler Margit** (Budapestről) kellemes hangon adott elő néhány kurucz nótát. Hangverseny után a felkért hölgyek teát szolgáltak fel, majd kezdetét vette a táncz, mely közel 3 óráig tartott. Az első négyest 20 pár tánczolta. Az estélyen **Apponyi Géza** gróf főispán is megjelent. Az estélyen jelen voltak: **Biró Pálné**, **Bodnár Istvánné**, **Brebovszky Elemérné**, **Dr. Csizmadia Gézáné**, **Fink Kálmánné**, **Fuggert Karolyné** (Paks), **Gyergyai Dezsóné**, **Hayt Ferenczné**, **Holub Jánosné**, **Jánosits Karolyné**, **Kamarás Béláné**, **Keplinger Gézáné**, **Klieber Györgyné**, özv. **Laskó Gyuláné**, **Matzon Kálmánné**, **Mirth Gyuláné**, **Mirth Lászlóné**, **Molnár Istvánné**, özv. **Nádpataky Ágostonné** (Budapest), **Nits Istvánné**, **Órffy Lajosné**, özv. **Sass Istvánné**, **Sass Janka**, **Schneider Jánosné**, **Schwirián Józsefné**, **Sinkovics Gézáné**, özv. **Stancsics Béláné**, **Takács Gyuláné** (Paks), **Tékus Vilmosné**, **Tihányi Domokosné**, **Dr. Török Ottóné**, **Blochinger Erzsike** (Tamási), **Borsody Ferike** (Tolna), **Csathó Irénke** (Keszthely), **Fink Margit**, **Herczegh Mariska**, **Kamarás Irén**, **Klieber Gizella**, **Mányoky Sári**, **Müller Julia**, **Nászay Paula** (Budapest) **Rausz Janka**, **Somogyi Paula**, **Spuller Margit** (Budapest), **Takács Irénke** (Paks), **Triebler Ilona**, **Wigand Hedvig**. — Felülfizettek: **Gróf Apponyi Géza** 19 kor., **Jeszenszky Andor** 4 korona, **Wosinszky Mór** 3 kor., **Döry Pál** 2 korona, **Takács Gyula** 1 kor. — Jegyét megváltotta: **Dr. Leopold Kornél** 2 koronával.

HIRDETÉSEK.

Bérbeadó lakás.

A Bezerédj-utcában két család részére egy nagy lakóház szállós kerttel azonnal bérbeadó.

Esetleg a ház eladó.

Értekezni lehet a háztulajdonossal Bezerédj-utca 12 sz. alatt.

Kocsola község betétszerkesztő bizottságától.

9 sz.

Biz. 1906

Hirdetmény. 2-3

Kocsola község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírre teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkekben előirt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító **1906 évi december hó 1. napján** az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólíttatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t.-cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés kedvezményétől is elesnek;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t.-cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Tamásiban, 1906 évi október 26-án.

Kardos Herman,
s. tkönyvvezető.Dávid Samu,
kir. albiró.**Árlejtés.**

A kisdorogi tejszövetkezet 1907. évi vajtermékét, legalább 100 métermázsát **1906. november 20-án délután 2 órakor** adja ki árlejtés útján.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az igazgatóság.

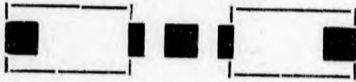
Ház eladás.

Uj-utezában lévő 377. számú ház, mely áll 4 szoba, 2 konyha, pincze és hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal.

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos,

a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

**Az Aranka
crème
eredete.**

Egy tégely Aranka-crème
ára 1 kor.

Egy darab Aranka-szappan
ára 70 fill.

Kapható:

HEGEDÜS BÉLA

»Magyar Koronához«
címzett gyógyszerárában
Kalocsán.

A legnagyobbat vétkezik az, aki az Isten adományát, a szépséget nem becsüli meg. — Igen ferde felfogás, ha valaki bőrápolási szempontból valamely arc-crémet és szappant használ, hogy az már kendőzés volna. Mert az tény, különösen a nőknél, hogy akár a konyha gőzétől, akár az éles levegőtől, vagy szakszerűtlen mosódástól a bőr az arcon vagy a kézen romlik. Vagy érdes lesz, vagy hámlik, vagy pörsenes, vagy a zsirosságtól fényes, szóval elveszti eredeti üdőségét, bársonyos simaságát, csuf, öreges kinézetet kölcsönöz.

Igen sokan több-kevesebb eredménnyel igyekeztek a bajon segíteni. Én, ki szintén több éve foglalkozom a cosmetikával, áttanulmányoztam minden eddig forgalomba jött szépitő szert és mindegyikből, amit jónak találtam, kiszedtem és sikerült ezekből egy egészen új crème-massát összeállítanom, amely jóságban és biztos hatásában, valamint ártalmatlanságban felülmúlja az összeset.

Ez az Aranka-crème.

Bőr által teljesen felszívódik, az arcbőrt gyengéddé, fehérré, bársonysimaságúvá, tisztává, üdévé és frissé teszi. Védi a bőrt napsütés, napégés, szélfuvás, por, hideg, meleg stb. ellen. Nélkülözhetetlen mindenkinek, ki arcbőrtét kicsit is ápolni akarja. Mivel teljesen felszívódik, nem teszi a bőrt zsiros tapintatúvá, fénylővé, s ezért nappal vagy bármiféle világításnál arczpor helyett használható.

Aranka-szappannal együtt használva bizton eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, pörsenést és mitesszereket.

28-30

Legolcsóbb
bevásárlási forrás

ifj. GLANTZ MIKSA

rőfös és rövidáru kereskedésében

3-26

SZEKSZÁRDON.

1907.

ÉVRE
SZÓLÓ

Nagy Képes Családi, Regélő Bácsi, Regélő Néni, Kossuth, Petőfi, Rákóczi, Katonabarát, Szent István, Magyar Gazdák, Szabadság, Mátyás Király, Mesemondó stb. stb. naptárak a legolcsóbban beszerezhetők

BÁTER JÁNOS

könyvkereskedésében, Szekszárd Kaszinó-Bazár.

Viszontelárusítók a lehető legnagyobb kedvezményben részesülnek!!!

Tűzifa és szén eladás.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tudomására adni, hogy telepe-men amerikai rendszerű Fairbanks-féle benzínmotort állítottam fel, melylyel a legjobb minőségű száraz

kemény tűzifát

felvágom s 10 kilótól kezdve 2 kor. 80 fillérért métermázsánkénti sulyban árusítom.

Továbbá mindennemű bel- és kül-földi hasáb és dorong tűzifa, valamint **szén** a legjutányosabb áron beszerezhető telepe-men.

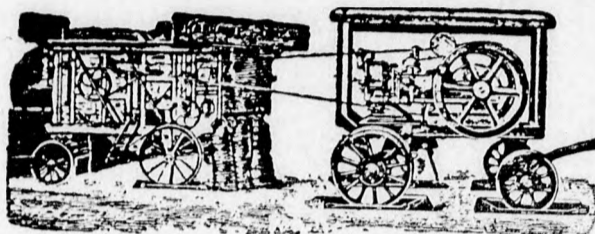
Kivánatra a fát saját kocsimon házhoz szállítom.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő
a szekszárdi vasuti indóházzal szemben,
saját házában. 12-12

A világ legjobb cséplőkészletei
Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **motor-**
cséplőkészleteit

valamint a legtökéletesebb benzín-, petrolin-, ásványolaj-motorokat ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb áron 3-5 évi rész-letfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecsken-dező készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzín-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzínlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő ezéghhez. 3-25

Tessék a pontos címre ügyelni! **Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.**
Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Ha köszvényben, reumában, ischias-ban szenved,

vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle **köszvény-szeszt,**

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdal-makat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrovidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérment-ve utánvétellel küldjük.

A téli esték unalmát csak egy fiz-etjük el, ha

WAGNER

a hangszer király

különlegességi hangszer-ek áruházából, Budapest, József-körút 37-39 sz. egy hangszert hozatunk, azokon egy órai gyakorlás után bárki megtanulhat játszani.

- Hárfa citera 10 drb kottával ára 16 kor
- Szójharmonika dobkisérlettel 2 "
- Trombona, új hangszer 2 "
- Facimbalom verőkkel 8 "
- Harmonika, citera kísérettel 5 "
- Tamburica, jó hangú 5 "
- Magyar citera, verőkkel 8 "
- Iskola hegedű tokkal, 15 drb felszereléssel 10 "

Harmonikák orgona hauggal 5 koronától feljebb
Képes árjegyzék ingyen!

Sok szenvedéstől szabadul meg,

ha megismeri az

Universal-Fluid

bedörzsölő szert, mely enyhít: csúzt, köszvényt rheumát, fog- és fejfájást és makacs bőrvizketeg-séget. A kimerült izmokat és idegeket felüldíti és erősíti, a mit számos elismerő és hálaírat igazol. Egy kis próbáüveg ára 40 fill., egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógytára, Király-u. 12. sz. és Andrássy-ut 26. sz.** Vidékre 3 nagy üveget 4 korona 50 fillér, 12 kis üveget 5 koronáért portó és csomagolás költségmentesen küld a „Vörös Kereszt“ gyógytár, Temesvár.

Rheumát, Csúzt, Köszvény

1-52

Dr. Arányi herculesfürdői **Rheuma-Olaj**

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ficamodásoknál, fül-fájás és fülzúgás, fej-és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmező-vásárhely, Kossuth-tér.
Ára egy üvegnek 2 korona — Próbaüveg 1 kor. 6 kor. rendelésénél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadozob mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélai.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből m rték sze-rint, elegáns kivitelű **férfi öltöny, fel-öltő** vagy téli kabát.

Krausz F. és Tsa

uriszabó üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69.
Vidékre mintákat mértékveteli utasítással bérmentve.

Sikerült az Orsz. Posztóki. Áruház-nak (Budapest, Reitenhiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy csödbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp színű szövetet. Sötétkékét vagy feketét 7 koronáért. A fenti öveget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styria“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgép-gyár
magyarországi képviselete FOGL J. L. műgépész
Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Személyhitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, lelkészek, udvari, állami, megyei és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak egynekgyedűl 25 évig terjedő időre heti, havi, egynekgyed, fel és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4% 4% 4% 4%

Jelzálog-hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földek, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték háromnekgyed részéig.

Építési-hitel!

Építésselben levő ingatlanokra 2-3 részletben oly arányban a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Bank és magánadósságok konvertálása, Váltó- és tárcá-hitel! Viszleszámítás kereskedőknek. — Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindazon fenti műveleteket elsőrangú intőzetek által! — Elsőrendű ajánlatok! — Kérjen prospectust! — Válaszfelvétel melléklendő!

Meller L. E. Budapest, V. Koháry-ut-cza 19 B.

BÁTER JÁNOS

könyv-, papir- és írószer-kereskedése
SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

A legfinomabb magyar gyárt-
mányu

olajfestékek, ecsetek,

legjobb minőségű festővászon
s mindennemű festészeti
cikkek, a **festőművé-**
szet remekei paspartouk-
ban, nagy választékban a leg-
jutányosabb áron kaphatók.

Festőmintákat kikölcsönözünk

Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgy-
közönségének szives figyelmébe aján-
lom a dus raktáron levő legújabb
párisi divatu őszi és téli

női kalap-ujdonságaimat

a lelegeánsabb kivitelben, ugyszintén
gyermek kalapok, gyászkalapok,
menyasszonyi fátyolok és koszorúk
nagy választéka.

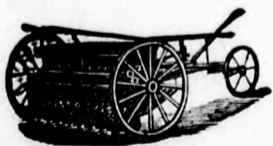
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordultá-
val eszközöltetnek.

A n. é. hölgyközönség szives párt-
fogását kérve, kiváló tisztelettel

Fránek Jánosné

Szekszárd,
Széchenyi-utca.

DEBULAY IMRE

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Állandó nagy raktárt tart legújabb
szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön
szerkezetű lóheremag részére; továbbá

szecskavágó,

répavágó, kukorica-morzsoló, daráló
gépekben, borprés és szőlőzúzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpatak-utca 1122. sz. alatt. 19-26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de esakis

**BORSZÉKI GYÓGY-
BORVIZET**

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital
talán az egész világon!

Kinéses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kel-
lemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó
drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb,
de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges
vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

**Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, —
ihatja ur, szegény!**

Egyedüli főelárusító vidékünkön

16-52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb köz-
ségben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1¹/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénivel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb **ked-**
vezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiaiál.** Tolnán
Trutzer S. és Társa, Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,**
Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes**
Edéné, Gyöngyön **Weil Ádám,** Bonyhádon **Ermel Adoif** és
Novotny Rezső fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS

KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket,
falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árbau.

Varrógépek!

Az eredeti „**AFRANA**“ varró- és műhímző gépek a jelenkor
legtökéletesebb varró- és műhímző gépei. — Eredeti

Wettina, karikahajós, Central-Bobbin és Singer

családi varrógépekből állandó nagy raktárt tartunk.

10 évi kezesség. Eladás kedvező részletfizetésre is.

Használt varrógépeket becserélünk. Varrógép javításokat kezesség
mellett elvállalunk.

Nagy raktár varrógép alkatrészek és kellekekből.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek

varrógép, kerékpár és gazdasági gépek nagy-
raktára és javító műhelye 18-18

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

